



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia 6 lipca 2009 r.

**Pan
Waldemar Robert Chaba
Dyrektor
Izby Celnej w Kielcach**

LKI-410-07-2/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Izbie Celnej w Kielcach (Izba), w zakresie egzekwowania, w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 2009 r. (I kwartał), obowiązków podatkowych i celnych od podmiotów prowadzących handel internetowy.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 czerwca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nieprzeprowadzenie przez Izbę Celną w Kielcach analizy ryzyka wystąpienia nieprawidłowości w podmiotach prowadzących handel internetowy w zakresie obowiązków podatkowych i celnych dotyczących kompetencji Izby, pozytywnie natomiast ocenia wszczęcie jedenastu postępowań w zakresie handlu internetowego.

Izba nie dokonywała analizy ryzyka wystąpienia nieprawidłowości w podmiotach prowadzących handel internetowy w zakresie obowiązków podatkowych i celnych, zarówno co do zagrożeń ekonomicznych jak i zagrożeń przestępczością.

Najwyższa Izba Kontroli uznaje, że brak powyższej analizy w obszarach ryzyka wymienionych w Decyzji Ministra Finansów Nr 13/OC z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie

analiz ryzyka dla potrzeb kontroli wykonywanych przez Służbę Celną nie może być usprawiedliwieniem niepodjęcia ww. działań w zakresie handlu internetowego. Analiz tych można było dokonywać, przypisując je np. do obszarów ryzyka dotyczącego kodu towarowego, pochodzenia i wartości celnej towaru lub obszaru związanego z przestrzeganiem przepisów weterynaryjnych, zdrowotnych i dotyczących jakości.

Do zadań Wydziału Zwalczenia Przeszłości i Zarządzania Ryzykiem w zakresie zwalczania przestępczości należało m.in. monitorowanie i lokalizacja zagrożeń nowych technik i mechanizmów popełniania przestępstw i wykroczeń, współdziałanie w tym zakresie z innymi komórkami Izby oraz innymi uprawnionymi organami.

Referat Dozoru i Kontroli Przedsiębiorców Izby nie uwzględnił natomiast kontroli przedsiębiorców prowadzących handel internetowy w operacyjnych planach kontroli.

Zwolnieniem od planowania kontroli nie może być wytłumaczenie, że plany kontroli w Izbie opracowywane były na podstawie strategicznych planów kontroli sporządzonych na lata 2007-2009 przez Departament Kontroli Celno-Akcyzowej Ministerstwa Finansów, a zarówno w strategicznych planach kontroli, gdzie wskazano obszary objęte kontrolą jak i w instrukcji dla Służby Celnej w sprawie procedur kontroli przedsiębiorców, gdzie wskazano podobszary do kontroli nie wskazano obszaru handlu internetowego.

Zdaniem NIK, Izba nie posiadała informacji na temat skali zagrożeń występujących w obszarze handlu internetowego na terenie województwa świętokrzyskiego oraz nierozpoznała sposobów unikania wykonywania obowiązków podatkowych i celnych, wynikających z nowoczesnych sposobów prowadzenia działalności gospodarczej za pomocą sieci internetowej.

Wydział Zwalczenia Przeszłości i Zarządzania Ryzykiem w Izbie Celnej w kontrolowanym okresie wszczął jedenaście postępowań w zakresie handlu internetowego, w zasadzie na podstawie epizodycznego sprawdzenia Internetu (7 spraw z lipca 2008 r.), podczas gdy w tym samym czasie przeprowadził ogółem 2.854 kontroli, dokonując zabezpieczenia towarów o szacunkowej wartości 14.413.659 zł. W wyniku prowadzenia tylko ww. jedenastu postępowań dotyczących handlu internetowego, we współpracy z Policją dokonano przeszukania pomieszczeń i zabezpieczono towary o wartości 1.313.750 zł oraz poinformowano właścicieli zastrzeżonych znaków towarowych o zabezpieczeniu podrobionych towarów. Właściciele znaków towarowych, po analizie towarów, złożyli wnioski o ściganie na podstawie art. 305 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. prawo własności przemysłowej (DzU z 2003 r. nr 119 poz. 1117 ze zm.). Dodatkowo w jednym przypadku

dokonano zajęcia żółwia w związku z art. 128 ust. 2 pkt d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (DzU nr 92 poz. 880 ze zm.), a sprawę przekazano do Komendy Miejskiej Policji w Kielcach. Wyniki 11 przeprowadzonych postępowań w zakresie handlu internetowego jednoznacznie wskazują na potrzebę objęcia obszaru Internetu stałym monitoringiem i analizą ryzyka, w wyniku czego wzrosłaby ilość kontroli prowadzonych w tym obszarze.

Na skutek prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach karnych skarbowych, dotyczących handlu internetowego, Izba Celna po jednej sprawie przekazała zgodnie z właściwością Urzędowi Kontroli Skarbowej w Kielcach, Izbie Celnej w Krakowie, Komendzie Miejskiej Policji w Kielcach, a w siedmiu przypadkach sprawy przekazała do referatu karno-skarbowego Urzędu Celnego w Kielcach. Spośród siedmiu spraw dwie przekazano po dokonaniu czynności w ramach postępowania karnego, natomiast kolejne pięć spraw przekazano z wnioskami o rozważenie wszczęcia postępowania karnego skarbowego. Z przekazanych w trakcie kontroli NIK, z Urzędu Celnego informacji wynika, że od grudnia 2008 r. materiały są analizowane i jeszcze nie podjęto żadnych rozstrzygnięć.

W oparciu o porozumienia w sprawie współpracy i wymiany informacji zawarte z komendantem wojewódzkim policji w Kielcach, świętokrzyskim komendantem Oddziału Straży Granicznej, Izba uzyskała z Policji dane osobowe użytkowników portalu aukcyjnego Allegro – wytypowanych przez swoich funkcjonariuszy (ze względu na koszty związane z pozyskaniem danych z Allegro), a od Straży Granicznej informacje na temat liczby przekroczeń granicy przez osoby prowadzące handel internetowy.

W trakcie kontroli NIK pracownik Urzędu Kontroli Skarbowej w Kielcach przeprowadził szkolenie z zakresu wykorzystania Internetu do pozyskiwania informacji oraz kontroli podatkowej dotyczącej handlu internetowego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Uwzględnienie obszaru handlu internetowego przy dokonywaniu analizy ryzyka oraz wykorzystywanie wyników tych analiz przy planowaniu kontroli.
2. Podjęcie, w trybie nadzoru, działań mających na celu przyspieszenie postępowań karno-skarbowych dotyczących handlu internetowego przekazanych do Urzędu Celnego w Kielcach.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania

niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.